

MEDARBEIDERGUDSTJENESTE MED NATTVERD

Fjellhamar kirke 27. januar 2013

Matteus 13,24-30

PREKEN

Første gang jeg hørte ordet dreamteam tror jeg var til et sommer-OL kanskje på 90-tallet. Da ble det brukt om basketlaget til USA. Alle de beste fra basketserien i USA med Michael Jordan i spissen prioriterte OL og landslaget. De lekte seg igjennom alt til og med finalen, mener jeg å huske. Siden har dreamteam vært et begrep for meg på noe vi vel alltid har hatt. Å sette sammen det ultimate teamet. Luke ut svake ledd og få et toppa team. Jens gjør det jevnt og trutt i regjeringa. Bytter ut noen som av ulike grunner ikke er maks på sin post, setter inn nye stjerner for å få et vinnerteam.

Historien er full av drømmer om dreamteam. Om å luke og rense litt her og der for å få et toppa team, et sterkt lag uten svakheter. Et enhetlig og samla gruppe mennesker, et folk som går i takt og vil det samme, har samme tro og tenker likt. Alltid under dekket av å stå i det godes tjeneste, at det er til det beste for menneskets skyld. Og da må luking eller utrenskning til. Styr av etniske, religiøse eller politiske motiver er ufattelige grusomheter begått. Hitler, Stalin, Pol Pot. Tidligere Jugoslavia, Rwanda, Nigeria og Syria. Og hva med samene, utviklingshemmede, og sigøynere i vår nærhistorie? At vel alle forsøk på å skape det rene enhetlige samfunn ender med katastrofe, hindrer ikke at nye drømmer om dreamteam oppstår. Hva er det som egentlig skjer i dag med den medisinske sortering vi er i ferd med å få gjennom genteknologi og scanninger i mors liv? Et samfunn uten f eks Downs syndrom sparer mange penger og en del mennesker for tunge tak. Men er det dreamteam, eller veien mot noe helt annet enn det gode og sunne samfunn? Hvor sykt og usunt er egentlig sykdom og skavanker?

Kirka har også med jevne mellomrom falt for fristelsen til å skape dreamteam. Den rene tro, lære, og livsførsel i det rene fellesskap. Med tilhørende utrenskningsprosesser. Sjeldent i form av heksebrekking heldigvis, men mennesker har mange ganger for den gode saks skyld, den rette lære og livsførsel, det rene fellesskap, blitt støtt ut i mørket.

Men hva da med Jesus som var uten synd? Hva med hans bud om at vi skulle elske hverandre så alle kunne se at vi er hans disipler? Hva med at alle døpte og troende er et tempel for Guds Ånd? Hva med bibelens ord om at vi i Jesus er en ny skapning, et nytt menneske, og har vendt det gamle ryggen? Er det bare tomme ord og utopiske drømmer? Er det ikke i Jesu navn mulig at det gode synlig og konkret kan seire over det onde her på jord?

Dagens prekentekest står i Matteus 13,24-30, i det som kalles lignelseskapitlet. Og en av de mange kjente lignelsene Jesus forteller er lignelsen om ugresset i hveten:

Matteus 13,24-30

24 Han la fram for dem en annen lignelse og sa: «Himmelriket kan lignedes med en mann som hadde sådd godt korn i åkeren sin. 25 Og mens alle sov, kom hans fiende og sådde ugress blant hveten og gikk sin vei. 26 Da nå kornet skjøt opp og satte aks, kom også ugresset til syne. 27 Tjenerne gikk da til husbonden og sa: Herre! Var det ikke godt korn du sådde i åkeren? Hvor er da ugresset kommet fra? 28 Det har en fiende gjort, svarte han. Tjenerne spurte ham: Vil du vi skal gå og luke det bort? 29 Nei, svarte han, for da kommer dere til å rykke opp hveten sammen med ugresset. 30 La dem begge vokse der sammen til høsten kommer. Og når det er tid for innhøsting, skal jeg si til høstfolkene: Sank først ugresset og bind det i bunter for å brenne det, og så skal dere samle hveten i låven min.»

Med denne lignelsen så er det faktisk sånn at vi ikke trenger å lure så mye på hva Jesus mente med den. For noen vers senere spør nemlig disiplene han om det når de blir alene, og svaret er: Det finnes godt og ondt i verden. Noen som er rikets barn og noen som er den ondes barn. Og det skal faktisk skje en utrensning av åkeren. En gang så skal det lukes i åkeren. Såpass på alvor tas livet og hva vi gjør med det. Men ikke nå. Det hører endetiden og Gud selv til.

Men altså ikke nå. Og ikke av mennesker. Frustrerende eller befriende? Befriende tenker jeg. Fordi den lukejobben er rimelig vrien. Hvor går skillet mellom godt og ondt? Det går ikke mellom kirkedøra og kirkeveggene og alt og alle der ute. Skillet går tvers igjennom kirkerommet her. Det går ikke mellom fromme troende og de som ikke «får det til». Skillet går ikke mellom soknepresten og kapellanen heller. Det går tvers igjennom oss alle. Jeg som deg strever jo med ugress i livet mitt.

Og det kan være krevende å si hva som til enhver tid er av det onde og det gode. Det er bokstavelig talt gråsoner innimellom. Ugresset som vokste med hveten er sannsynligvis et giftig raigress som lenge ligner på hvete. Men når frukten kommer, når aksene er moden, så blir raigresset lett avslørt med sine svarte frukter. I tillegg er røttene til ugresset og hveten så tett innvevd i hverandre at luking kunne medføre at hveten ville blitt dratt med og kastet. Og da er Jesus klar. Ingen hvete må gå tapt. Forsiktighet og omsorg kommer først. Slik også for oss. Skjelningen mellom godt og ondt må gjøres med stor ydmykhet og varhet.

Dette betyr ikke at oppdragelse, å kjempe for det gode, valgene vi gjør og hvordan vi lever er uvesentlig. Det finns rett og galt, godt og ondt, og vår verden, lokalt på Fjellhamar og i den store verden, er dypt avhengig av at dette tas på ramme alvor. På bibeldagen er det på sin plass og knytte denne store boka til dette oppdraget.

Vi hørte lest fra 5 Mosebok Israelfolkets trosbekjennelse, shema. 5 Mosebok er en lang tale med Guds ord og bud i sentrum. Hovedbudskapet er at folket vil erfare velsignelsen av å følge Guds god vilje. Og dette er ikke bare en læresetning for tanken, men beskriver forhold til Gud som et kjærlighetsforhold. Barna skal lære det, dagens tider preges av det og hus og klær minne dem på Guds gode vilje og velsignelser. Timoteus var som alle jødiske guttebarn opplært i de hellige skrifter. Og fra sin mormor Lois og mor Evnike, har han fått en oppriktig tro. Og når Paulus beskriver hva Timoteus har fått fra de hellige skrifter og sin oppriktige tro er det to ting. Først: Visdom til frelse ved troen på Kristus Jesus. I Guds ord har Timoteus og vi med han ved troen funnet frelsen i Jesus. Her går det egentlig skillet. Ikke hvor stor eller liten andel ugresset har i oss. Luther har hjulpet oss til å se evangeliet, sentrum i bibelen med alle dens gode bud. Jesus og han alene. Hans kjærlighet, nåde og stedfortredende offer på korset berger oss når høsten kommer. Intet annet. Det feirer vi i nattverden etterpå.

Det andre Timoteus har fått fra de hellige skrifter er opplæring, tilrettevisning, veiledning og oppdragelse i rett ferd så han kan være utrustet til all god gjerning. De ti bud er viden anerkjent og respektert. Jesu lære og undervisning har berørt og preget hele vår verden mer enn noen annen. Hvilken kraft er det ikke i vår konfliktfylte verden i Jesu ord om å vende det andre kinn til, gå den andre mil, og elske sine fiender? Bibelen, Guds ord til oss, Jesu liv og lære er gull verdt for Norge i 2013. Den nye bibeloversettelsen fra 2011 har solgt i rekordantall. Men den må bli mer enn pynt i bokhylla. Fordi den mer enn noe annet kan gi oss opplæring, veiledning og oppdragelse i rett ferd. Den vil oss vel.

Jeg er med i en bibelgruppe med noen andre karfolk her i menighet. Vi leser et kapittel og deler tanker det gir oss inn i livet vi lever med jobb, familie, venner, nærmiljø og kirke. Det er viktige kvelder for meg. Sammen med mine små morgenstunder er det mat for sjela og hverdagen. Til å leve i tro, håp og kjærlighet. Og til å greie og tro på det Jesus også i dag sier: Det skal gå godt til slutt. Dreamteamet er da ikke en utopisk drøm. I Jesus er vi alle på dreamteamet, og en dag skal det slå ut i full blomst. Ikke enda, men snart. Ingen har med ord og toner satt sterkere ord på den kampen frem til drømmen enn afroamerikanernes spirituals og gospel. Vi synger «Soon and very soon».